

Verjin hjá »Ottari Birtingi«:

Norsk lóg má víkja fyri Svalbardsáttmálanum

Svalbardsáttmálin eigur at standa omanfyri norska lóg, tá fiskiskapur á verndarleiðini skal avmarkast. Tí ber tað ikki til hjá norskum myndugleikum at úthýsa íslenskum skipum av Svalbardleiðini. Hetta segði verjin hjá skiparanum á »Björgulfi«, Brynjar Østergård í rættinum í Troms-ø hósdagin. Hann kravdi tí at skiparin varð frikendur fyri at hava fiskað ólógliga á verndarleiðini við Svalbard.

Samstundis bað norsk verjin Norðurtroms-herredsrett um at frikenna reiðarið hjá skiparanum, skrivar norska tíðindastovan, NRT

Svalbard sáttmálin

Norski verjin nýtti ein stóran part av síni dómsviðgerð í rættinum til at vísa á at reguleringar av veiðuni á Svalbardleiðini er ein sera trupul løgfrøðiliga spurningur.

– Norskir myndugleikar halda fast við, at verndarleiðin við Svalbard hevur somu løgfrøðiliga støðu, sum havleiðimar innan norska fiskimarkað. Hetta er eitt kontroversielt sjónarmið, segði Østergård og visti á at fleiri kendir løgfrøðingar ikki vóru samdir við norsku myndugleikunum.

– Eftir verjans fatan, so er neyðugt at leggja Sval-

bardsáttmálan til grund fyri umsitingini av fiskiríki-døminum við Svalbard. Reglugerðin, sum í dag er galdandi fyri verndarleiðina, er bygd á norska lóg innanfyri fiskimarkað. henda reglugerð gevur Noreg, Russlandi ES-londum, Polen og Føroyum møguleika at fiska á verndarleiðini.

Sambært Østergård stríðir hetta ímóti Svalbardsáttmálanum, sum sigur, at øll londini, sum hava undirskrivað henda sáttmála mugu fáa somu sømdir.

– Reglugerðin er skrivað soleiðis, at verndarleiðin í praksis er opin altjóða sjógvur. Tí hava norskir myndugleikar heldur ikki møguleika fyri at taka íslensk skip sum fiska á hesum leiðum. Tað er av stórum týðningi at minnast, at norsk yvirvaldsrætturin yvir Svalbard er givin gjøgnum Svalbardsáttmálan. Tí má eisini lóggávan fyri Svalbard lagast til Svalbardsáttmálan. Sama er eisini galdandi á verndarleiðini, sigur Brynjar Østergård verji.

Altadómurin

Verjin hjá skiparanum á »Ottari Birtingi« Jón Nolsøe Olsen úr Fuglafirði, eitur Ottar Nielsen. Hann segði undir dómsviðgerðini í rættinum.

– Í Alta-dóminum í 1982

gav Hægstirættur greið boð um, at tað stendur til dómsstólarnar, at viga norskar reglur móti fólkarrættsligum reglum. Tí eigur rætturin at hugsa um fólkarrættligu støðuna hjá Svalbard, tá dómurin skal sigast, segði Ottar Nilsen. »Ottari Birtingur« er skrásettur í Panama og hetta land hevur ikki staðfest Svalbardsáttmálan.

– Einku er í vegin fyri at »Ottari Birtingur« kann

fiska á verndarleiðini við Svalbard. Í fólkarrættinum er tað ein góðtíkin støða, at millumlandasáttmálar, ið eru staðfestir av fleiri londum, og sum hava verið galdandi í mong ár, kunnu rokast sum altjóða rættur. Tí hava skip, ið eru skrásett í Panama, sama rætt at fiska á verndarleiðini, sum íslensk skip og skip frá øðrum londum, segði Ottar Nielsen.

jústinus

Jón Nolsøe Olsen: Vit royndu við lógligum reiðskapi

Ákærin slepti ákæruni um at »Ottari Birtingur« hevði roynd við ólógligum trolposa. Dómur fellur 16. januar. Uttan mun til úrslitið so verður dómurin kærður til Hægstarætt

Tað var ein lættur skipari, Jón Nolsøe Olsen, vit høvdu í telefonini fyrr í vikuni. Ákærin hevði júst slept tí einu ákæruni um at »Ottari Birtingur« hevði roynt við ólógligum trolposa. At vera tikið fyri at royna við ólógligum reiðskapi er eitt tað flovligasta, ein skipari kann koma út fyri.

– Meskarir í posanum hjá okkum vóru 155 millimetrar. Vit høvdu eitt spell uttana og har vóru meskarir 300 millimetrar. Hóast vit nú hava funnið útav, at norðmenn góðtaka ikki spell, so segði ákærin, at spellið hevði so víðar meskar, at hetta hevði ikki forða undirmálsfiski at sleppa ígjøgnum meskarnar, segði Jón Nolsøe Olsen.

Trolposin hjá »Björgulfi« hevði minni meskar og her hefti ákærin seg við, at ein máttu var ikki í posanum og tíslapp fiskurin ikki út.

Málið er nú farið til dóms. Dómur fellur 16. januar.

»Ottari Birtingur« illa fyri

»Ottari Birtingur« varð keyptur á heysti 1993. Reiðarið er eitt reint íslenskt felag og tað eru níggju fiskimenn, sum eiga trolaran. hann er upprunaliga norskur, hevur hoyrt heima í Aalesund og íslendingar keyptu hann frá einum bretskum felag fyri 1,5 milliónir krónur.

Í Íslandi var báturin settur í stand og hann hevur umframt í Loynikrókinum eisini roynt seg á kongafiskaleiðunum á Reykjanesryggnum, uttanfyri 200 fjórðunga fiskimarkaði hjá Íslendingum.

Tað hevur ligið illa fyri hjá trolaranum síðan rakið í summar. Hann hevur verið ein tús í Loynikrókinum og kom heim til jóla við 50 tons-um. jústinus

Norski statsadvokaturin Tormod Bakke:

Ísland, halt fingrarnar burtur frá trognum

– Ísland hevur ongi rættindi á verndarleiðini við Svalbard, sigur ákærin í rættarmálinum móti »Björgulfi« og Ottari Birtingi»

– Íslendingar hava ongi rættindi at fiska á verndarleiðini, sjálvt um teir hava undirskrivað Svalbardsáttmálan. Skulu íslendingar fiska á hesum leiðum, so mugu teir fyrst fáa sær kvotur til vega. Teir kunnu ikki bara sjálvir taka av trognum, segði norsk ákærin Tormod Bakke í síni proseduru, t.e. dómsviðgerð, á rættarfundinum í Tromsø, mikudagin.

Skipararnir á íslenskum trolaranum eru skuldsettir fyri at hava fiskað ólógliga á verndarleiðini 24. september í fjør. Ákærin kravdi mikudagin at teir fáa 75.000 krónur í bót hvør og reiðariðini fáa 250.000 krónur í bót hvørt. Eisini skal hald leggjast á eina millión frá

reiðarinum hjá »Björgulfi« og 1,5 millión frá reiðarinum hjá »Ottari Birtingi«.

Bakke slerdi fast í síni proseduru, at Norra hevur fullan yvirvaldsrætt yvir Svalbard og hevur tí eisini rætt til at seta búskaparligt marki kring oyggjabólkin. Hesin rættur eigur eisini at geva norskum fiskimonn-um frammi hjá rættindi.

Kvotur

– Noreg hevur valt at seta eitt búskaparligt mark, eina verndarleið og lata lond sum hava søgulig rættindi sleppa at veiða á leiðini. Ísland hevur ikki søgulig rættindi við Svalbard, segði Bakke.

Bakke heldur ikki, at íslendingar hava nakra orsök

at kenna seg órættvíst viðfarnar av Noregi.

– »Björgulfi« hevur kvotu í íslenskum sjógv, men aðrenn hann fiskar ein stert av hesi, so leggur hann norður í Loynikrókin og á verndarleiðina at trola, segði Bakke.

– »Ottari Birtingur« hevði ongantíð fingið kvotu í Íslandi, tí hesin er skrásettur í Panama. Tá hesin bátur ikki sleppur at fiska í íslenskum sjógv, er tað tá rættvíst, at hann fiskar á verndarleiðini, spurdi Bakke.

Týsdagin kom fram í rættinum, at teir báðir skipararnir ikki høvdu fingið loyvi frá reiðarinum at fara á verndarleiðina at trola og at teir síðan hava fingið

ábreiðslu fyri hetta.

Ongin fiskur

Men hesum trúði norsk ákærin lítið. Neyvan hava reiðari ini givið skiparanum boð um at halda seg burtur av verndarleiðini.

– Eg havi eina kenslu av at reiðari ini hava trýst skipararnar til at veiða á verndarleiðini. Ongin fiskur var í loynikrókinum um hesa tíðina og bæði skiparar og reiðariini høvdu peningalig áhugamáli í at troyta nýggjar leiðir, sigur Bakke.

Rættarfundurin endaði hósdagin og málið er nú tikið upp til dóms.

jústinus

